

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 40

Tiltaltes navn: Peder Johansen svenske

Årstall: 1620

Sted: Aker i Akershus

Statholderskaps arkiv (Riksarkivet)
Det eldre statholderskap til 1704.

N° 136

1620.

N° 5.

Funne saker 1619-1642.

Peder Johansen Süensche. Aker. 1620
Tingsvidne. Trollbaker.
Jugendom.

[avskrevet 10. 1. 1931.]

Statholderskabetz arkiv.
Det äldre statholderskab
lib 1704.

Nr 5.

Indkomne saaker
1619-1642

(Originalen är
endel beskadigad.)
T.L.

1620.

"Proiff ahrlangen[]

Peder Jehansen Süensche
for nogenne throlldböger. L

No. 23.

Peder Jehansen Süensche

Wij effterskreffne Madtz Opsall, Torbeen
Skodin, Peder Prestind, Niels Naps, Christoffer
Hansle, och Niels Pffland längherrismendt
vdj Aggers och Osterbergkümbz herrider, Hans-
Knudspenn singskriffuer samededy, gör
villerligt att anno christij 1620 den 14
january, effter löutig tillneffning aff Peder
Prestin lensmand same stedz waare vj
paa Agers singsküe till albründelig ting
forsamlede. Tha for rette presenterit
och fremtkomb ertig, viis och vellsagt
Nickell Christenspenn slodtz[fo] gidd paa
Aggersküns [] bemelde [en]smand haffde
ladit [] före [] inlöpsgienger naff[] er
Jehannspenn, och haffde tilltalle till hanom
for adskillige throlldombs böger och
kaannoder, som hand skall verre med
befündenn, och jblandt andenn deris
viblöfflige process, sagde forne Peder
Jehannspenn for rette, at det vaer icke
saa jllde giordt at forskaffe tiuffue
silbage igienn, med det som dj haffde
skaallidit, omb küllbekid hans böger
videre ombformelder; och till videre

hans throlldoms och onndskabs bedriff er
 nu frembkommen for rette Guldbrand Nadderud
 aff Vesterbergjumb herridt, som blageligenn
 tillkiendegaff at for gangenn høst 1618
 leffuerede hand same fange 10 ps: at kiøbe sig
 naagenn sallffue faar i Osloe, hülckenn
 sallffue hand icke bekomt, jøke heller fornamb
 hand samme persoen, forend vdi neste
 marchid der effter, da fandt hans sønn
 hanom vdi Osloe, och da eskid hand same
 10 ps: aff hanom igien, hülcke penge hand
 och med enn ond villie bekomt och som
 hand haffde same penge bekomidt, da
 sagde forne Peder Jehansenn till hanom,
 [du] skall lide saa støer s]kade igien
 [] det kand verre, [ohndrentelig] alle
 [dage] der effter som same dreng stød
 vdi skoffienn och hüg paa id tre, fald
 der enn furre ont küld och slog same
 drengs foed i synnder, hülckid forne
 fange her for rette icke künde benegde.
 Niells Vold jbibem gaff till kiende at
 same fange haffde verridt hofs Hanns
 Horne i Vesterbergjumb vdi it vandt att
 fiske, da formante hand same persoen
 at hand der icke odenn hans löuff eller
 [m]inde maaste fiske, hvor till same
 fange sværed, och sagde du skall
 jndid bande der aff, och strage der
 effter bleff enn aff same mandtz

Peder Jehanzen Sværski

N° 5.

Omkomne saker
1619-1642.

1620.

Peder Jehanzen Siemelske

hester aff velffue drabt och ombkønen:

Den 28 januarij haffde forne Mickell Christensen
nå saauellson tillforn ladit for rette faare-
stille bemelte fange for adskillige broldoms
konster och bedriuffs hand skall faare be-
skyldis och med befundit verre, diplogiste
for proff och windipbiurd hand offuer hanom
i dend sag agdid at ville fore och till
veige bringe, saa er nu vdi forbemelte
Peder Jehansens eigenn neruerellse och
paskoes frembkommen effter^{re} proff]
offr [] haardelig proffu [] haffuer
[] efftermelldis:

Forst tilltoed och bekiende Peder Jehansens
siellff at hand nest for juell sidforlobens
vaer hof emm quinde vdi vester Berguunds
herridit raffnlig Rangnild Vouge, och
begierede naagid aff kindis bryst miellek
at maatte bekomme, men same quinde
ville hanom ingenlunde sin miellek be-
illge, da sagde hand till forne Rangnild
du malleker alligeuill miellekens bort,

Tha tillspurde Mickell Christensens hanom
huor till hand ville bruge same miellek,
huor till hand suarede at hand aff dend
ville giøre holle plaster till att drage hede
aff orem med, da tillspurde Mickell
Christensens hanom vdi huilleke legeboger
det kunde findis da sagde hand vdi da

bøger som Mickell haffuer saget ifra hanom

Nielsen Jeppis datter aff forne vester Bergümb
herridt fremb komb och haardelig beklaget
och tillkiende gaff, att jnneffom forgangenn
S: Martinj dag och juell komb forberelde
fange till hindis mand vid naffnen Jens
Nielsen som naagen tid lang tilforne
haffde liggidt siug [] gaff hannom enn
drick [] dt, och da [] samme drick
till [] sagidt [] ff hand i dend
same [stund] gandske forbisridt och
affsindig, och sidenn dend tid haffuer
hand aldeellis ligid vid sengenn.

Peder Jhannsen Süensche

Da tilspürde Mickell Christensen hanom
hüer aff hand same drick haffde beridt,
hüer till hand säarede dend at verre giordt
aff matstrumb", rüsmarin, saltüs,
krüsemnyder, pollej, och enn halff
kande winn, küllkenn logetomb och
skulle findis wdj dj böger som Mickell
haffuer sagid i fra hanom,

*) matstrum - matrem,
(Chrysanthemum Parthenium)
T. L.

Anne Deellin aff öster Bergümb bekiende,
och faare gaff, at hün vaer hofs bemelte
Peder Jhannsen pas Progotad i Agerps
herridt och fick enn drick aff hanom till
hindis mand naffnlig Lauridtz Deellin
som naagenn tid lang tilforne haffde
liggid siug, for küllkenn drick hün gaff
hanom enn r: daler, och som hün gick i

fra hanom med same drick, da Komb hand
effler hinde till Deellin som kin boer, och
bad forne hindis mandt at hand same
drick skulle till sig aname, forend hand
anamidtt sacramente, thi dend skulle
giore hanom bedre end sacramentidt och

sagde der hofs till bemelte Lauridtz Deellin,
du skall icke lade prestenn vide det att
same drick till dig haffuer anamidtt,
[] haffuer be [] idt enn lege drick []
[] hand icke haffue [] bliffue [] wredt;

debbe for [] gde forne Anne Deellin,
sin grande kone Rangrill Deellin nock som
at verre beuist och samme ord och talte
at haffue hort och andenn dagenn drack
bemelte Lauridtz Deellin shou skeer fulde
aff same drick, och paa enn dag var 14
dage der effter bleff same mandt dodt;

Och er nu bemelte fange aff Mickell
Christenspenn bleffuenn thillsperdt, huor aff
hand same drick haffde beridt, der till
hand suarede, dend at verre giordt aff
colloquint, sanitsblad, honing och vin;

Ydermere thillsperde Mickell Christenspenn
hanom, huad mening hand haffde med same
drick, som hand forne th haffuer indgiffndt,
der till gaff hand for giennsuar, at hand
giorde det ickun saa wal hemm.

Toem beklagid Christoffer Stoffuim aff forne
wester Berguimb, at nu forgangen waer,

Peder Jekupsen Siuvsche

*) forvankning av
colocynthin (græskar.)
T. L.

1620.

Komb bemelde Peder Jehanpsenn till hanom, och fiskidt der hof hanom enn söndag morgenn för soell gick op, da sagde Christoffer till hanom, ieg vill ingenlunde haffue dit fiskerij her [] söndagenn, da säared hand, der [] baade prester och [] omb söndagenn, och der med drog [] der i fra, och sidenn dend sid beklagid forne Christoffer Stoffün, sig icke at haffue bekomidt fisk wdj same wandt, som hand dog alltid tilborne pleiede at giörre, hüllekid hand bereskid sine grander och nabber som er Tostenn Pütterüd, Oluff Ringenn och Hans Horne nock som widdeligt at verre.

Peder Jehanpsenn Siensche

End befindis der jblandt same fangis ad=skillige med haffuende böger och güodtz it langt spiger, som haffuer verridt slagid jgiennem enn nipsdeders hoffüidt omb hüllekidt offe bemelde Mickell Christempenn till spurde same fange hwer hand det haffde bekomidt, och hwer till hand det wille brüge, hwer till hand gaff för giennsäer, först at hand haffde fündit same spiger hallff andit aar sidenn, och der effter sagde sig det forgangenn höst wid Pragenes at haffue fündit, videre deromb wille hand icke bekiemde;

Statholderkapets arkiv
Det äldre statholderkap.
til 1704.

Nr 5

Indkomne saker
1619-1642

1620.

Peder Jørgensen Sørensen

- 11 -

Item den 4 martij er fremkommen []
paa Agers Ringstue bemelde Anne [] Rangnill
Deellin [] fuld-[] om boger ad [] nde hüs
ord och tale [] Anne Deellin den
28 januar [] samme drick her for rette
angiffuudt och bekiendt haffuer: att
forbemelde personer saaledis vdi bemelde
fangis egenm overrellse her for rette
proffuudt och bekiendt haffuer som
faare sigis det bekiender vj med voris
zignetter her nedenn paa broglt,
Actum anno Die et loco ut supra

Hanns Knudssen
eigen hand